

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

“28” серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«КОН'ЮНКТУРА ТА ЦІНОУТВОРЕННЯ НА СВІТОВИХ ТОВАРНИХ
РИНКАХ»**

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність – 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітня програма – «Міжнародний бізнес»
вид дисципліни – обов'язкова
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол №19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Майборода О.Є. - к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

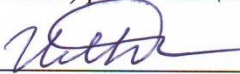
Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “26” серпня 2024 року № 24

В.о. завідувача кафедри Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

 Ірина ДЕРІД
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

 Олена МИКОЛЕНКО
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Кон'юнктура та ціноутворення на світових товарних ринках» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»

підготовки бакалавра

за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета викладання** навчальної дисципліни «Кон'юнктура та ціноутворення на світових товарних ринках» є дослідження сучасної теорії та практики ціноутворення, аналіз закономірностей формування структур внутрішніх та зовнішньоторговельних цін у межах світової торгівлі, методів ціноутворення на мікро- (фірми та організації) та макроекономічному (національному та міжнародному) рівнях, особливостей побудови найважливіших економічних індексів, що переважно застосовуються у сучасній світовій практиці, а також набуття студентами компетенцій практичного встановлення цін на продукцію підприємства на світовому товарному ринку.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Кон'юнктура та ціноутворення на світових товарних ринках» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 18. Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;

ФК 19. Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

1.3. Кількість кредитів–4.

1.4. Загальна кількість годин–120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
7-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	- год.
Лабораторні заняття	
- год.	- год.
Самостійна робота	
72 год.	
в т.ч. індивідуальні завдання	
контрольна робота – 10 год	

1.6. Загальні результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

ПРН 29. Застосовувати набуті знання для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Концепція і методологічний апарат ціни та ціноутворення

Тема 1. Теоретичні основи ціни та особливості конкурентоспроможності.

Ціна як інструмент економіки. Теорії, що визначають цінність товару. Суть процесу ціноутворення. Система цін і ознаки, покладенні в її основу.

Тема 2. Ціна в ринковій економіці і характеристика її видів

Сутність ціни в ринковій економіці. Види цін і їх характеристика. Основні структурні елементи ціни. Фактичні ціни за контрактами. Біржові котирування. Конкурентна ціна. Особливістю ціноутворення і цін на сільськогосподарську продукцію є те, що по більшості її видів проявляється сезонне коливання цін.

Тема 3. Загальні підходи до класифікації ціни зовнішнього та внутрішнього ринків

Класифікаційні ознаки цін. Ціни зовнішнього та внутрішнього ринків. Склад і структура цін. Канал товарообороту. Роздрібна ціна. Оптова ціна. Прейскурантні ціни. Ціни каталогу (проспекту). Ціни "франко".

Тема 4. Особливості цінової конкуренції і цінової конкурентоспроможності

Сутність цінової конкуренції. Цінова конкурентоспроможність. Фактори що впливають на цінову конкурентоспроможність товару.

Розділ 2. Особливості управління та регулювання ціни та ціноутворення

Тема 5. Управління та регулювання ціною політикою підприємства

Сутність і види цінової політики. Формування цінової політики. Фактори забезпечення цінової політики. Завдання цінової політики. Вибір методу ціноутворення. Встановлення остаточної ціни. Витратний підхід визначення ціни. Споживчий підхід визначення ціни.

Тема 6. Методологія визначення рівня ціни підприємства

Основні методи визначення рівня ціни на продукцію. Фактори, що впливають на визначення ціни на продукцію. Метод "витрати + прибуток". Метод мінімальних витрат. Метод надбавки до ціни. Метод цільового ціноутворення.

Тема 7. Державне регулювання ціноутворення в Україні

Основні засади державного регулювання цін. Форми і методи державного регулювання цін. Повноваження органів державного регулювання цін. Державне регулювання цін монопольних утворень. Контроль за додержанням державної дисципліни цін. Практика державного регулювання цін у деяких країнах світу

Тема 8. Паритет цін і механізм його забезпечення в ринковій економіці.

Паритет цін і механізм його забезпечення в ринковій економіці. Методи визначення рівня ціни та його використання для аналізу виробничих і економічних параметрів діяльності підприємства. Поняття товарної біржи. Фундаментальний аналіз біржових цін.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Концепція і методологічний апарат ланцюгів постачання в логістиці						
Тема 1. Теоретичні основи ціни та особливості конкурентоспроможності	14	4	2			8
Тема 2. Ціна в ринковій економіці і характеристика її видів	14	4	2			8
Тема 3. Загальні підходи до класифікації ціни зовнішнього та внутрішнього ринків	14	4	2			8
Тема 4. Особливості цінової конкуренції і цінової конкурентоспроможності	14	4	2			8
Разом за розділом 1	56	16	8			32
Розділ 2. Особливості управління та регулювання ціни та ціноутворення						
Тема 5. Управління та регулювання ціновою політикою підприємства	13	4	2			7
Тема 6. Методологія визначення рівня ціни підприємства	14	4	2			8
Тема 7. Державне регулювання ціноутворення в Україні	14	4	2			8
Тема 8. Паритет цін і механізм його забезпечення в ринковій економіці	13	4	2			7
Контрольна робота	10					10
Разом за розділом 2	64	16	8			40
Усього годин	120	32	16			72

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні основи ціни та особливості конкурентоспроможності	2
2.	Ціна в ринковій економіці і характеристика її видів	2
3.	Загальні підходи до класифікації ціни зовнішнього та внутрішнього ринків	2
4.	Особливості цінової конкуренції і цінової конкурентоспроможності	2
5.	Управління та регулювання ціновою політикою підприємства	2
6.	Методологія визначення рівня ціни підприємства	2
7.	Державне регулювання ціноутворення в Україні	2
8.	Паритет цін і механізм його забезпечення в ринковій економіці	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 1 "Теоретичні основи ціни та особливості конкурентоспроможності". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
2.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 2 "Ціна в ринковій економіці і характеристика її видів ". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
3.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 3 "Загальні підходи до класифікації ціни зовнішнього та внутрішнього ринків". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
4.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 4 "Особливості цінової конкуренції і цінової конкурентоспроможності". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
5.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 5 "Управління та регулювання ціновою політикою підприємства". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	7
6.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 6 "Методологія визначення рівня ціни підприємства". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
7.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 7 "Державне регулювання ціноутворення в Україні". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
8.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 8 " Паритет цін і механізм його забезпечення в ринковій економіці ". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	7
9.	Контрольна робота	10
	Разом	72

6. Індивідуальне завдання.

Навчальним планом передбачено індивідуальне завдання у вигляді контрольної роботи. Індивідуальне завдання видається викладачем. Кожен студент отримує індивідуальну тему контрольної роботи та захищає її протягом семестру згідно навчального плану.

Контрольна робота виконується на аркушах формату А4. Відповіді на питання повинні містити посилання на використану літературу, чинне законодавство України, наприкінці контрольної роботи необхідно привести перелік літератури. Максимальна кількість балів за виконання контрольної роботи – 20 балів.

Термін виконання – не пізніше ніж за 20 днів до початку залікового тижня. Детальні вимоги до змісту індивідуальних завдань, критерії оцінювання та оформлення контрольної роботи наведені в НМКД дисципліни.

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Кон'юнктура та ціноутворення на світових товарних ринках» використовуються три групи методів :

словесні – розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, робота з книгою – при опануванні здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу, визначенні дискусійних питань, встановленні переваг та недоліків використання тих чи інших інформаційних систем і технологій;

наочні – демонстрація реальних інформаційних систем і технологій, що можуть використовуватися здобувачами вищої освіти під час виконання ним фахових завдань в практичній діяльності, ілюстрація запропонованого матеріалу схемами, графіками, мультимедійними презентаціями – для візуалізації запропонованого теоретичного матеріалу;

практичні – розв'язання практичних задач та кейсів – для формування вмінь і навичок, логічного завершення ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу навчальної дисципліни.

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Кон'юнктура та ціноутворення на світових товарних ринках»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
1	2	3	4
ПРН1.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів

1	2	3	4
ПРН2.	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН4.	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН7.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН8.	Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН9.	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН11.	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН13.	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів

1	2	3	4
ПРН16.	Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН17.	Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН19.	Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях
ПРН20.	Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН23.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН 27.	Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;	Розповідь, пояснення, лекція, робота з нормативно-правовими актами й довідковими матеріалами	Оцінювання усних відповідей на семінарських (практичних) заняттях, тестів
ПРН 28.	Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН 29.	Застосовувати набуті знання для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використанням сучасних освітніх технологій;

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою статей, тез доповідей, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу, публікацією чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Методами контролю з дисципліни «Кон'юнктура та ціноутворення на світових товарних ринках» є поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) усні опитування на практичних (семінарських) заняттях;
- 2) дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;
- 3) обговорення наукових статей з тематики заняття;
- 4) тестування;
- 5) підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Структура та складові поточної оцінки з дисципліни:

Поточний контроль – 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

Час виконання – до 80 хвилин

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

9. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (розділ, семестр, рік), які студент отримує за виконання різних видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи студента.

Поточний контроль та самостійна робота		Контрольна робота	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2				
T1-T4	T5-T8	10	60	40	100
25	25				

Поточний контроль – 60 балів. З них:

- 30 балів (активна робота на практичних заняттях 6 балів за кожне заняття, що передбачає вирішення практичних завдань);
- 20 балів (10*2 поточний тестовий контроль);
- 10 балів (підготовка та захист контрольної роботи).

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

- 10 балів (теоретичне питання);
- 10 балів (надати визначення 2 поняттям, кожне з яких має вагу в 5 балів);
- 10 балів (5 тестових питань x 2 бали);
- 10 балів (практичне завдання – розв’язання задачі)

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму залікового білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

Умови допуску студента до підсумкового семестрового контролю: виконання практичних робіт і семестрової контрольної роботи, за результатами яких він набрав не менше 40 балів.

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 5 балів за різні види завдань (табл. 9.1). Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	1-3
Робота над практичними завданнями	за логічну правильність дій та їх послідовність	1
	за відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді	1
	за вміння інтерпретувати отримані результати	1-2
Робота над індивідуальним завданням	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	0-10

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Ціни та ціноутворення: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання / М. І. Кареба — Миколаїв: МДАУ, 2022. — 100 с.
2. Бедринець М. Д. Фінанси підприємств : навчальний посібник / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
3. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навчальний посібник / В. І. Гринчуцький. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 304 с.
4. Іванілов О. С. Економіка підприємства : навчальний посібник / О. С. Іванілов. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 728 с.
5. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : навчальний посібник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 504 с.
6. Blonval A. Importance of Mexico in Foreign Corrupt Practice Act enforcement. 2018. URL: <https://ssrn.com/abstract=3353497>
7. Variable and Absorption Costing. URL: <http://www.accountingverse.com/managerial-accounting/cvpanalysis/variable-and-absorption.html>

Допоміжна література

10. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства : навчальний посібник / Т. Г. Васильців, О. І. Ляш, Н. Г. Міценко ; за редакцією доктора економічних наук Т. Г. Васильців. – Київ: Знання, 2013. – 446 с.
11. Виконання фінансового аналізу суб'єктів господарювання в умовах трансформації фінансової звітності : навчальний посібник / І. П. Косарева, Г. О. Сукрушева, Л. В. Височіна, П. М. Полупан ; під загальною редакцією Р. А. Чемчикаленка. – Харків : Харківський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, 2015. – 172 с.
12. Гой І. В. Підприємництво : навчальний посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 368 с.
13. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
14. Основи організації бізнесу : навчальний посібник / за загальною редакцією А. М. Мельникова ; А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 200 с.
15. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 406 с.
16. Петухова О. М. Інвестування : навчальний посібник / О. М. Петухова. – Київ : Центр учбової літератури, 2014. – 336 с.

17. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.ukrstat.gov.ua> - сайт Державної служби статистики України
3. <https://bank.gov.ua> - офіційний сайт НБУ
4. <https://www.business.ua> – сайт газети «Бізнес»
5. <https://companion.ua> – сайт новин українського бізнесу.
6. <https://www.business.ua> – сайт «Ділова преса»
7. <https://customs.gov.ua> - офіційний сайт Державної митної служби України
8. <http://translogistics.com.ua> – сайт журналу «Транспорт і логістика»
9. <http://finukr.org.ua> – сайт журналу «Фінанси України»
10. <https://logist.fm/journal/recent> - сайт журналу «Дистрибуція та логістика»
11. <https://mfa.gov.ua> – офіційний сайт міністерства закордонних справ України
12. <https://www.mof.gov.ua/uk> – офіційний сайт Міністерства фінансів України
13. <https://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт ВР України
14. <https://www.worldbank.org> – офіційний сайт Світового банку
15. <https://www.wto.org> – офіційний сайт СОТ

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів / розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам надається можливість скласти екзамен **дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі** «Кон'юнктура та ціноутворення на світових товарних ринках», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6467>

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.